

Usein kysytyjä kysymyksiä väestönsuojista

Käyttöönotto

Käyttöönotosta ilmoitetaan viranomais määräyksenä, jonka jälkeen väestönsuojan käyttökuntoon laittamiselle on 72 tuntia aikaa. Käyttöönoton tekee väestönsuojan hoitaja.

Väestönsuojan hoitaja

Väestönsuojalle on oltava nimetty ja koulutettu hoitaja, joka vastaa mm. väestönsuojan kunnossapidosta ja käyttökuntoon saattamisesta. Väestönsuojan hoitaja voi olla esim. kunnossapidon henkilö, mutta olisi suositeltavaa, että väestönsuojan hoitaja olisi kiinteistössä asuva tai oleskeleva henkilö. Suojaustilanteessa väestönsuojan hoitaja toimii väestönsuojan sisällä.

Milloin tulee suojautua väestönsuojaan?

Väestönsuojaan suojaudutaan vasta viranomaisen käskystä, käyttökuntoon laiton jälkeen. Ennen käyttökuntoon laittoa väestönsuoja ei suojaa kuin rakenteidensa verran. Esimerkiksi ilmanvaihto ja suojan tiivistykset eivät ole automaattisesti toiminnassa.

Missä väestönsuojani on?

Väestönsuoja löytyy useimmiten isompien taloyhtiöiden tai työpaikkojen yhteydestä ja ovat näiden kiinteistöjen asukkaiden tai työntekijöiden käytössä. Väestönsuojapaikkoja on myös julkisten tilojen yhteydessä, kuten kouluissa ja päiväkodeissa, joissa ne on tarkoitettu kiinteistön käyttäjien tarpeisiin. Yleensä väestönsuojat sijaitsevat kellarikerroksessa, maantasolla tai ne ovat osa erillisiä rakennuksia esimerkiksi ulkovarastojen yhteydessä. Väestönsuojat on merkitty kansainvälisellä merkillä, joka on sininen kolmio oranssilla pohjalla. Pienemmissä taloyhtiöissä tai omakotitaloissa ei väestönsuojaa yleensä ole.

Ei väestönsuojaa

Länsi-Uudenmaan alueella ei ole yleisiä väestönsuojia, joihin ilman väestönsuojaa oleva asukas voisi suojautua. Kaikille Länsi-Uudenmaan alueen asukkaille ei ole väestönsuojapaikkoja. Jos omaa väestönsuojapaikkaa ei ole, ensisijainen toimenpide on sisälle suojautuminen. Vaihtoehtona on myös, että ilman väestönsuojaa olevat asukkaat evakuoitetaan pois vaara-alueelta tilanteessa, jossa väestönsuojan käyttö olisi ajankohtaista. Alueen evakuoinnista ilmoitetaan viranomaisten toimesta.

Ei tietoa väestönsuojasta

On mahdollista että taloyhtiöllä/kiinteistöllä ei ole väestönsuojaa tai nimettyjä väestönsuojapaikkoja muissa kiinteistöissä. Jos asia on epäselvä, tieto väestönsuojasta tai -paikoista löytyy varmimmin kiinteistön pelastussuunnitelmasta

tai rakennuslupadokumenteista. Rakennuslupakuvien osalta tulisi olla yhteydessä oman kunnan rakennusvalvontaan tai rakennusvalvonnan arkistoon.

Sisälle suojauminen

Sisälle suojauminen on yksi vaaratilanteiden toimintamalli, eikä sinänsä liity poikkeustilanteisiin tai sodan uhkaan. Sisälle suojauminen voi tapahtua esimerkiksi myös kemikaalionnettomuuden tai lähistöllä olevan tulipalon johdosta. Tällöin ovet, ikkunat ja ilmanvaihtoaukot suljetaan sekä kaikki raot tiivistetään esimerkiksi tuorekelmulla tai ilmastointiteipillä. Jos kiinteistössä on koneellinen ilmanvaihto, sen keltainen hätäpysäytyspainike löytyy yleensä aulatilán seinältä. Sisälle suojaumisesta ilmoitetaan yleisellä vaaramerkillä ja/tai hätätiedotteella esimerkiksi television tai 112-sovelluksen kautta.

Onko väestönsuoja kunnossa? Tiiveyskoe ja vuosittaiset testit

Väestönsuoja pitäisi tarkastaa vuosittain, jolloin koestetaan mm. ilmanvaihtokoneet. Joka 10 vuosi suojassa pitäisi tehdä tiiveyskoe, jolloin suojan todellinen käyttökunto testataan. Jos näistä määräajoista ei ole pidetty kiinni tai niistä ei löydy tietoa, voi olla hyvä suorittaa testaukset ja tiiveyskoe. Testejä suorittavia yrityksiä löytyy esim. hakusanoilla ”väestönsuoja tiiveyskoe”. Testien yhteydessä esimerkiksi puuttuvia välineitä voidaan uusia tai suojaa kunnostaa. Hintahaitaria on hyvä tiedustella etukäteen.

Mitä mukaan väestönsuojaan? Mitä ei saa tuoda?

KYLLÄ: Omaan käyttöön elintarvikkeita 2–3 vuorokauden tarvetta varten, juomaa, henkilökohtaiset lääkkeet ja hygieniatarvikkeet, vuodevaatteet (esim. makuupussi ja retkialusta), taskulamppu ja paristoja, joditabletteja ja lisäksi mukaan voi ottaa ajanvietettä (kirjoja, pelejä, paperia, kyniä) sekä tarvittaessa korvatulpat.

EI: Lemmikkejä, alkoholia, huumeita, aseita, lämpöä tuottavia laitteita (kaasukeitin, myrskylyhty jne.) eikä pahanhajuisia tuotteita. Suojassa ei saa tupakoida.

Kotivara

Väestönsuoja-asioista riippumatta kuntalaisen yksi tärkeimmistä teoista varautumisessa on riittävän kotivaran pitäminen. Kotivara tuo turvaa myös pienemmissä häiriötilanteissa, esimerkiksi sähkökatkoksen tai sairastumisen yhteydessä.

Kotiin olisi hyvä varata kolmen päivän varaksi riittävä määrä ruokaa, juotavaa / kannellisia astioita veden säilyttämiseen, lääkkeitä, käteistä rahaa ym. omassa arjessa tarpeellista. Olisi hyvä varautua esim. pitkiin sähkökatkoksiin, vedenjakelun häiriöihin tai maksuliikenteen häiriöihin. Kotivaraa hyödynnetään myös väestönsuojaan siirryttäessä, sillä asukkaiden on tuotava mukanaan mm. omat ruoat.

Lisätietoja: [72tuntia.fi](https://www.esbo.fi/72tuntia)

Yleinen vaaramerkki

Nouseva ja laskeva äänimerkki, joka annetaan väestöhälyttimien kautta. Yleinen vaaramerkki voidaan antaa tilanteissa, joissa ihmisiä pyydetään suojautumaan sisälle. Esimerkiksi alueella tapahtuvan tulipalon muodostaman savun vuoksi. Vaaramerkkiä testataan joka kuukauden ensimmäinen arkimaanantai klo 12.

Kuntien valmiussuunnitelmat, evakuointisuunnitelmat yms.

Nämä suunnitelmat sisältävät yleensä salassa pidettäviä tietoja, eikä suunnitelmia ole siksi saatavilla julkisesti. Kaupungin/kunnan nettisivuilta voi löytyä kuitenkin esimerkiksi kunnan turvallisuussuunnitelma tai muita suunnitelmia, joissa on otettu kantaa poikkeusoloihin.

Lisää tietoja VSS asioista: <https://www.spek.fi/turvallisuus/varautuminen-ja-paloturvallisuus/vaestonsuojelu/>